

קוסמופוליטיות

סמינר מ"א

שנה"ל 2013-4, סמסטר ב'

יום ד' 12-16

ד"ר מיכל גבעוני

מהי אזרחות גלובלית? האם אזרחות כזו היא מן האפשר? אילו צורות וביטויים עשויים להיות לה ובאילו רגשות, מבני דמיון, מעלות מוסריות ומוסדות פוליטיים היא מותנית או כרוכה? הסמינר יעסוק בקוסמופוליטיות, מושג שזכה לתחייה מחודשת בהגות הפוליטית ובתחום לימודי התרבות בשני העשורים האחרונים. באמצעותו, נבקש להיטיב להבין ולהיטיב לדמיין את הצורות החדשות של הרגישות הבין-תרבותית, האחריות המוסרית והפעולה הפוליטית בעידן שבו מדינת הלאום אינה מתפקדת עוד כמסגרת השייכות הבלעדית וכזירה וכאופק המרכזיים של הפוליטיקה. הסמינר יעסוק בשורשים האינטלקטואליים של הרעיון הקוסמופוליטי, במבחר תיאוריות פוליטיות עכשוויות הנוגעות אליו, בכמה מהמאפיינים שנקשרו בהווה הקוסמופוליטית ובפרקטיקות העיקריות המזוהות עמה. חומרי הקריאה יכללו טקסטים מתחום הפילוסופיה, התיאוריה הפוליטית, לימודי התרבות, הלימודים הבינלאומיים, ההיסטוריה, האנתרופולוגיה והסוציולוגיה. באמצעות הקריאה בטקסטים הללו ננסה למפות את המתחים האופפים את מושג הקוסמופוליטיות ואת יישומיו – המתחים שבין האוניברסלי לפרטיקולרי, בין מוסר לפוליטיקה, בין הווי למחויבות, בין שייכות לריחוק ביקורתי ובין מעורבות לנדודים. ננסה לחשוב על קוסמופוליטיות כעל הוויית חיים שלמרות דימויה הרווח אינה מסתכמת רק ברגישות מוסרית מופשטת או בנדודים בין תרבויות ולשרטט באמצעותה את קווי המתאר של פוליטיקה אוניברסאלית תלוית היסטוריה, חברה ותרבות.

חובות הקורס:

- השתתפות פעילה בשיעורים – חובה.
- קריאת חומרי הקריאה המחייבים לקראת כל שיעור (כל חומרי הקריאה מצויים באתר הקורס).
- הגשת חמישה דו"חות קריאה במהלך הסמינר על טקסטים לפי בחירתכם/ן. אורכו של הדו"ח יהיה בין חצי עמוד לעמוד והוא ישלח עד לשעה 21:00 בערב השיעור.
- הצגה קצרה של מאמר בכיתה (20-30 דקות). יש לשלוח פסקה קצרה המתארת את ההצגה המתוכננת שלושה ימים לפחות לפני מועד ההצגה המתוכנן.
- הגשת רעיון לעבודה (בהיקף של עמוד או שניים) עד ל-25.4.2013.
- הצגת רפרט בכיתה על נושא העבודה הסמינריונית.
- הגשת עבודה סמינריונית (100% מהציון הסופי).

שעת קבלה: יום שני, 12-13, בתיאום מראש. כתובת אימייל: mgivoni@post.bgu.ac.il

תוכנית המפגשים

I. מבוא: קוסמופוליטיות כאן ועכשיו

Ulrich Beck, *The Cosmopolitan Vision* (Polity Press, 2006): 1-47.

Bruce Robbins, *Perpetual War. Cosmopolitanism from the Viewpoint of Violence* (Duke University Press, 2012): Introduction.

II. רעיונות קוסמופוליטיים

קוסמופוליטיות במחשבת הנאורות: עמנואל קאנט

עמנואל קאנט, "אידיאה להיסטוריה אוניברסלית מנקודת מבט קוסמופוליטית", בתוך: *מהי נאורות? כתבים פוליטיים* (רסלינג: 2009): 17-34.

עמנואל קאנט, "על השלום הנצחי", בתוך: *מהי נאורות? כתבים פוליטיים*, 127-178.

צדק גלובלי, לאומיות ופטריוטיזם: קוסמופוליטיות בהגות הליברלית העכשווית

Thomas W. Pogge, *Realizing Rawls* (Cornell University Press, 1989): Ch. 6: "A Criterion of Global Justice".

Martha C. Nussbaum, "Patriotism and Cosmopolitanism," in *For Love of Country* (Beacon Press, 1996): 3-20.

Kwame Anthony Appiah, "Cosmopolitan Patriots", *Critical Inquiry* 23 (Spring 1997): 617-639.

David Miller, "Cosmopolitanism: A Critique", *Critical Review of International Social and Political Philosophy* 5(3), 2002: 80-85.

עיונים ביקורתיים במושג

Walter D. Mignolo, "The Many Faces of Cosmo-polis: Border Thinking and Critical Cosmopolitanism", *Public Culture* 12(3), 2000: 721-748.

Homi Bhabha, "Unsatisfied: Notes on Vernacular Cosmopolitanism", in: Laura Gracia-Moreno and Peter C. Pfeiffer (eds.) *Text and Nation: cross-disciplinary essays on cultural and national identities* (Camden House: 2005): 191-207.

Étienne Balibar, "Citizenship without Community", in: *We, The People of Europe? Reflections on Transnational Citizenship* (Princeton University Press, 2004): 51-77.

Julia Kristeva, *Strangers to Ourselves* (Columbia University Press, 1991): 1-40, 169-195.

III. מעלות קוסמופוליטיות

פרישות, ביקורת ומחויבות אינטלקטואלית

Amanda Anderson, *The Powers of Distance. Cosmopolitanism and the Cultivation of Detachment* (Princeton University Press, 2001): Introduction, "Forms of Detachment".

Edward W. Said, *Representations of the Intellectual* (Vintage Books, 1996): Ch. 3, "Intellectual Exile: Expatriates and Marginals".

Bruce Robbins, "Comparative Cosmopolitanisms", in Pheng Cheah and Bruce Robbins (eds.) *Cosmopolitics: Thinking and Feeling beyond the Nation* (University of Minnesota Press, 1998): 246-264.

Bryan S. Turner, "Cosmopolitan Virtue, Globalization and Patriotism," *Theory, Culture & Society* 19, 2002: 45-63.

- Thomas L. Haskell, "Capitalism and the Origins of the Humanitarian Sensibility," *The American Historical Review* 90 (1985): 339-361, 547-566.
- Sharon Sliwinski, *Human Rights in Camera* (The University of Chicago Press, 2011): 1-31.
- Luc Boltanski, *Distant Suffering. Morality, Media and Politics* (Cambridge University Press, 1999): Ch. 1, "The politics of pity".

IV. פרקטיקות קוסמופוליטיות

תנועה ונדודים

- James Clifford, "Traveling Cultures", in Lawrence Grossberg, Cary Nelson and Paula Treichler (eds.) *Cultural Studies* (Routledge, 1992): 96-116.
- Peter Redfield, "The Unbearable Lightness of Ex-Pats: Double Binds of Humanitarian Mobility", *Cultural Anthropology* 27(2): 358-382.
- זיגמונט באומן, גלובליזציה: ההיבט האנושי (הקיבוץ המאוחד: 2002). פרק 4: "תיירים ונדודים".

זיכרון

- Jeffrey C. Alexander, "On the Social Construction of Moral Universals. The 'Holocaust' from War Crime to Trauma Drama," *European Journal of Social Theory* 5(1), 2002: 5–85.
- Daniel Levy and Natan Sznaider, "Memory Unbound: The Holocaust and the Formation of Cosmopolitan Memory," *European Journal of Social Theory* 5(1), 2002: 87–106.
- Michael Rothberg, "Between Auschwitz and Algeria: Multidirectional Memory and the Counterpublic Witness", *Critical Inquiry* 33(1), 2006: 158-184.

אקטיביזם ומעורבות אזרחית

- Rahul Rao, *Third World Protest: Between Home and the World* (Oxford University Press, 2011): Ch. 5, "Indigenous Insurgents and Rioting Ryots".
- Luis Cabrera, *The Practice of Global Citizenship* (Cambridge University Press, 2010): Ch. 5, "Mobile Global Citizens".
- Noortje Marres, "Dilemmas of Home Improvement: Can Clean Energy Technology Mediate Civic Involvement in Climate Change?", in Michel Feher, Gaëlle Krikorian and Yates McKee (eds.) *Nongovernmental Politics* (Zone Books, 2007): 368-385.

V. סיכום: תזונות קוסמופוליטיים

- Daniele Archibugi, "Cosmopolitan Democracy and Its Critics: A Review," *European Journal of International Relations* 10(3), 2004: 437-473.
- Michael Hardt and Antonio Negri, *Multitude. War and Democracy in the Age of Empire* (Penguin Press, 2004): Preface, "Life in Common".
- Eduardo Mendieta, "Interspecies cosmopolitanism", in Gerard Delanty (ed.) *The Routledge Handbook of Cosmopolitan Studies* (Routledge, 2012): 276-287.